

Ugradert

-

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0030 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2011/11787
Dato: 01.03.2011
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG OM ØKT INDIVIDVEKT FOR SETTEFISK AV LAKS, ØRRET OG REGNBUEØRRET

Vi viser til deres brev av 18.1.2011, med forslag om å innføre en prøveordning med økt individvekt for settefisk av laks, ørret og regnbueørret.

Mattilsynet er positive til at det etableres en prøveordning som åpner for at næringen kan utvikle produksjonsmetoder som forlenger landfasen for settefisken. Dersom man finner egnede produksjonsmetoder for produksjon av større settefisk, kan dette være et viktig bidrag til å redusere risikoen for sykdom og dødelighet i sjøfasen. Kortere produksjonstid i sjøen, og utsett av større settefisk på et senere tidspunkt på året, vil også kunne bidra til et redusert smittepress av lakselus i tidsperioder som er kritiske for ville bestander av laksefisk. Den relativt begrensede erfaringen vi i dag har med landbasert produksjon med sjøvann er imidlertid at fisken i denne fasen (250 - 1000 gram) ofte får betydelige problemer med sårutvikling som må behandles med antibiotika.

Siden mulig reduksjon av sykdoms- og dødelighetsrisiko er en vesentlig bakgrunn for forslaget, mener vi at en prøveordning også må vurderes og forankres i regelverket som regulerer fiskehelse og fiskevelferd.

Mattilsynet anbefaler at en prøveordning etableres, gjennomføres og evalueres før regelverket faktisk endres. Vi mener det er uheldig med en ordlyd i forskriften som sier at krav gjelder som en hovedregel. Prøveordningen bør etter vår vurdering gjennomføres ved at man bruker de mulighetene som allerede finnes til å dispensere fra driftskrav som er nødvendig for å gjennomføre ordningen.

Mattilsynet mener at det er mulig å gjennomføre en prøveordning uten at det er nødvendig å endre tillatelsen til det enkelte settefiskanlegget mht. de godkjenninger som er gitt med hjemmel i matloven og dyrevelferdsloven (tidligere fiskesykdomsloven). Etter vår vurdering legger imidlertid den skisserte prøveordningen opp til en omfattende bruk av en ny produksjonsmetode som ennå ikke er dokumentert velferdsmessig forsvarlig. Vi mener derfor at prøveordningen også må baseres på at det gis dispensasjon fra Akvakulturdriftsforskriften § 20 annet ledd som stiller krav om at nye metoder og tekniske løsninger skal være utprøvd og dokumentert velferdsmessig forsvarlige før de tas i bruk.

Øvrige driftskrav som er gitt i eller i medhold av matloven eller dyrevelferdsloven mener vi bør gjelde for de som deltar i prøveordningen. Vi vil i den forbindelse spesielt nevne dyrevelferdsloven § 8 første ledd om at dyreholder skal påse at driftsformer, metoder, utstyr og tekniske løsninger som brukes til dyr, er egnet til å ivareta hensynet til dyrenes velferd, akvakulturdriftsforskriften § 22 og § 24 om vannkvalitet, samt § 60 hvor det stilles krav til behandling av sjøvann som brukes i settefiskproduksjon. Vi antar at produksjon av større settefisk i stor grad vil måtte baseres på økt bruk av sjøvann. Etter vår vurdering vil opprettholdelse av kravet om desinfeksjon av sjøvann være avgjørende for at ordningen skal kunne ha en samlet positiv effekt på fiskehelsesituasjonen.

Noen viktige momenter for gjennomføring av en prøveordning er etter vår vurdering bl.a. følgende:

- Både myndighetene og næringen må vite hvilke settefiskanlegg som deltar i prøveordningen. Den foreslåtte endringen av § 55 første ledd vil innebære at man ikke har oversikt over hvem som deltar i prøveordningen. Det er også uklart hva som menes med 20 % av produksjonskapasiteten.
- Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og eventuelt andre berørte myndigheter bør utarbeide standardiserte kriterier og vilkår for dispensasjoner før ordningen iverksettes.
- Det må på forhånd defineres hva som skal dokumenteres for at ordningen skal kunne evalueres. Her bør resultater både fra produksjonsfasen på land og i sjø tas med i vurderingen.
- Selve prøveordningen bør gjennomføres i regi av næringen. Næringen bør ha ansvar for å sammenstille resultatene fra prøveordningen.
- Allerede ved oppstart av prøveordningen er det behov for å avklare hvem som skal gjennomføre evalueringen. Evalueringen bør gjennomføres av uavhengig tredjepart eller av myndighetene selv.
- Prøveordningen bør evalueres senest etter fem år. Varigheten på dispensasjoner bør derfor ikke være vesentlig lenger enn fem år.

Med hilsen

Gisken Thoen
Konstituert direktør Regleverk